

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 28/16

Luxemburg, 16 maart 2016

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-484/14
Tobias Mc Fadden / Sony Music Entertainment Germany GmbH

Volgens advocaat-generaal Szpunar is de exploitant van een winkel, een bar of een hotel die het publiek gratis toegang verschaft tot een wifinetwerk niet aansprakelijk voor inbreuken op het auteursrecht die door een gebruiker worden gepleegd

Ofschoon de exploitant een rechterlijk bevel kan worden opgelegd om deze inbreuk te staken of te voorkomen, kan daarentegen niet worden geëist dat hij de internetverbinding uitschakelt, beveiligd met een wachtwoord of alle communicatie controleert

In deze zaak moet het Hof nader bepalen of en in hoeverre een ondernemer die in het kader van zijn bedrijf een voor het publiek gratis toegankelijk wifinetwerk exploiteert, aansprakelijk kan worden gesteld voor een door een gebruiker van dit netwerk gepleegde inbreuk op auteursrechten.

Tobias Mc Fadden heeft een bedrijf in licht- en geluidstechniek in de buurt van München, waar hij het publiek toegang tot een wifinetwerk biedt. In 2010 is een muziekwerk waarop Sony de rechten heeft via dit netwerk illegaal voor het downloaden aangeboden. Het Landgericht München I (regionale rechtbank te München, Duitsland), waarbij het geding tussen Sony en Mc Fadden aanhangig is, is van oordeel dat de laatstgenoemde niet zelf inbreuk op de betrokken auteursrechten heeft gepleegd. Hij verklaart echter geneigd te zijn Mc Fadden indirect aansprakelijk te houden omdat zijn wifinetwerk niet beveiligd was. Het Landgericht twijfelt echter over de vraag of de richtlijn inzake elektronische handel¹ zich tegen een dergelijke indirecte aansprakelijkheid verzet en heeft het Hof een aantal vragen voorgelegd.

De richtlijn beperkt namelijk de aansprakelijkheid van tussenpersonen voor een door een derde geïnitieerde onrechtmatige activiteit, wanneer zij als „doorgeefluik” voor informatie fungeren (ook wel „mere conduit” genoemd). Voor de beperking van aansprakelijkheid gelden drie cumulatieve voorwaarden, namelijk dat 1) het initiatief tot de doorgifte niet bij de dienstverlener ligt, 2) de ontvanger van de doorgegeven informatie niet door de dienstverlener wordt geselecteerd en 3) de doorgegeven informatie niet door de dienstverlener wordt geselecteerd of gewijzigd. Het Landgericht München I denkt dat deze uitputtende voorwaarden in het onderhavige geval zijn vervuld, maar vraagt zich af of Mc Fadden echt een dienstverlener is in de zin van de richtlijn.

In zijn conclusie van heden staat advocaat-generaal Maciej Szpunar op het standpunt dat deze beperking van aansprakelijkheid ook van toepassing is op iemand als Mc Fadden, die als nevenactiviteit van zijn economische hoofdactiviteit een wifinetwerk exploiteert en dat gratis ter beschikking stelt van het publiek.² Volgens hem is het niet nodig dat deze persoon zich als aanbieder van de dienst aan het publiek bekendmaakt of dat hij zijn activiteit uitdrukkelijk bij zijn potentiële klanten promoot.

Verder verzet deze beperking zich er volgens de advocaat-generaal tegen dat de als tussenpersoon optredende dienstverlener niet alleen wordt veroordeeld tot vergoeding van de

¹ Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt („Richtlijn inzake elektronische handel”) (PB L 178, blz. 1).

² De advocaat-generaal benadrukt in dat verband dat niet hoeft te worden onderzocht of een dergelijke netwerkexploitatie ook onder de werkingssfeer van de richtlijn zou vallen wanneer elke andere economische context ontbreekt.

geleden schade, maar dat hij daarenboven wordt veroordeeld in de ingebrekestellings- en de proceskosten die zijn gemaakt in verband met de door een derde gepleegde auteursrechtinbreuk.

De advocaat-generaal benadrukt echter dat de richtlijn de aansprakelijkheid van de verlener van mere-conduit-diensten weliswaar beperkt, maar hem niet beschermt tegen een van een dwangsom voorzien rechterlijk verbod of bevel.

De nationale rechter moet, wanneer hij een dergelijk verbod of bevel oplegt, zich er echter van verzekeren 1) dat de maatregelen met name doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn, 2) dat zij erop zijn gericht een specifieke inbreuk te beëindigen of te voorkomen en geen algemene toezichtverplichting inhouden en 3) dat een juist evenwicht wordt bewaard tussen de betrokken grondrechten, te weten ten eerste, de vrijheid van meningsuiting en van informatie alsook de vrijheid van ondernemerschap en, ten tweede, het recht op intellectuele eigendom.

Verder verzet de richtlijn zich volgens de advocaat-generaal in beginsel niet tegen de oplegging van een rechterlijk verbod of bevel dat de keuze van de te nemen concrete maatregelen overlaat aan de adressaat. De nationale rechter die om een desbetreffende voorziening wordt verzocht, moet zich nochtans verzekeren van het bestaan van passende maatregelen die overeenstemmen met de uit het Unierecht voortvloeiende beperkingen.

De advocaat-generaal benadrukt daarentegen dat de richtlijn zich verzet tegen een bevel aan een persoon die als nevenactiviteit van zijn economische hoofdactiviteit een wifinetwerk met internettoegang exploiteert, dat hij ter beschikking stelt van het publiek, wanneer de adressaat van dit bevel daar slechts aan kan voldoen door 1) de internetaansluiting te blokkeren of 2) deze met een wachtwoord te beveiligen of 3) alle via die aansluiting doorgegeven communicatie te controleren om na te gaan of het betrokken auteursrechtelijk beschermde werk niet opnieuw op illegale wijze wordt doorgegeven.³

De advocaat-generaal is in dat verband van mening dat het opleggen van een verplichting tot beveiliging van de toegang tot een wifinetwerk, als methode om het auteursrecht op het internet te beschermen, niet zou voldoen aan het vereiste van een juist evenwicht tussen enerzijds de intellectuele-eigendomsbescherming die alle houders van auteursrechten genieten, en anderzijds de vrijheid van ondernemerschap van de aanbieders van de betrokken diensten. Doordat die maatregel de toegang tot geoorloofde communicatie bemoeilijkt, beperkt zij bovendien de vrijheid van meningsuiting en informatie. Meer in het algemeen kan de eventuele veralgemening van de verplichting tot beveiliging van wifinetwerken, als methode om het auteursrecht op het internet te beschermen, een nadeel voor de samenleving als geheel betekenen dat het potentiële voordeel ervan voor de houders van deze rechten kan overtreffen.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

³ De advocaat-generaal verwijst met name naar de arresten van het Hof van 24 november 2011, *Scarlet Extended* (zaak C-70/10; zie [PC nr. 126/11](#): het Unierecht staat eraan in de weg dat een nationale rechter een internetprovider gelast een filtersysteem in te voeren om het illegale downloaden van bestanden te voorkomen), 16 februari 2012, *Sabam* (zaak C-360/10, zie [PC nr. 11/12](#): de exploitant van een sociaalnetwerksite kan niet worden verplicht voor al zijn gebruikers een algemeen filtersysteem te installeren om te voorkomen dat muziek en audiovisuele werken onrechtmatig worden gebruikt), en 27 maart 2014, *UPC Telekabel Wien* (zaak C-314/12, zie [PC nr. 38/14](#): een internetprovider kan worden gelast zijn klanten de toegang te blokkeren tot een website die inbreuk maakt op het auteursrecht).

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106